

[Bertel Pedersen.]

lingen forsinkes, og befolkningens adgang til at opnå det, man i lovforslaget kalder en rimelig andel i samfundets økonomiske, sociale og kulturelle fremgang, bliver mindre end gennemsnittet for den øvrige del af befolkningen. Det, at Bornholm, der geografisk og befolkningsmæssigt med ca. 48.000 danske statsborgere er Danmarks femtestørste ø, rent trafikalt set er uden for det interne trafiknet, der ved statens foranstaltning forbinder de øvrige landsdele, giver det bornholmske erhvervsliv øgede transportomkostninger både ved ind- og udskibning af gods.

Ved en undersøgelse, arbejdsanvisningskontoret for Bornholms amt har foretaget vedrørende kvindernes interesse og behov for beskæftigelse, viser det sig, at ca. 3.000 kvinder er parat til at tage et job ved et eller andet egnet industrierhverv, men disse industrier mangler. Disse specielle bornholmske problemer er regeringen opmærksom på, og der er netop i disse dage nedsat et udvalg under økonomiministeriet til at undersøge disse forhold. Man har fra den bornholmske befolkning de største forventninger til en positiv løsning, og der skal fra denne talerstol lyde en tak for det udviste initiativ.

Det foreliggende lovforslags bestemmelse om oprettelse af et særligt direktorat for egnsudviklingen og udflytning af dette fra centraladministrationen i København til et egnet sted i Jylland bør hilses med tilfredshed. Egsudviklingsrådet har i flere årsberetninger gjort opmærksom på, at en decentralisering af administrationen burde finde sted.

Når handelsministeren omtaler et egnet sted i Jylland, er det vel nærliggende at tænke, at han dermed sigter mod Nordjylland, hvor arbejdsløshedsprocenten er størst, og at direktoratet placeres her. Det må vel også anses som selvfølgelig, at de fornødne forhandlinger vedrørende udskillelse af denne del af administrationen er ført med det nedsatte administrationsudvalg, sådan at den arbejdskraft, der anvendes, svarer til de opgaver, dette direktorat skal løse.

Det må vel i samme forbindelse anses for en praktisk foranstaltning, at man under det foreslåede direktorat henfører den øvrige lovgivning vedrørende finansieringsbistand

til erhvervslivet i henhold til de i bemærkningerne omtalte love.

Det foreliggende lovforslags hovedprincip er at yde garantier for lån og lån til kommunerne i egnsudviklingsområderne ved opførelse af industrihuse. Her giver lovforslaget mulighed for en større aktivitet ved at øge rådighedsbeløbet fra 15 mill. kr. til 25 mill. kr. Der er forskellige ændringer vedrørende reglerne for ydelse af tilskud; nogle bortfalder, og i andre tilfælde, hvor man af erfaring har konstateret et behov, åbnes der nu adgang til at yde tilskud.

Det bør vel også nævnes, at der foreslås en længere garantiperiode, idet perioden udstrækkes til 30 år som maksimum for faste anlæg, hvorimod der fastsættes en 10 års periode for maskiner og inventar. Der foreslås flere ændringer, men det vil være rimeligt at drøfte dem i det udvalg, der skal behandle lovforslaget.

De årsberetninger, egnsudviklingsrådet har udsendt, giver jo et illustrerende materiale til belysning af den nyttige virksomhed, egnsudviklingsloven har været med til at fremme. Handelsministeren har i sin fremsættelsestale nævnt det beløb, det drejer sig om, så det vil jeg ikke gentage her, hvorimod de nye arbejdspladser, der under lovens ca. 8-årige periode er skabt, nok kan være en messe værd.

Egsudviklingsrådets årsberetning pr. 31. marts 1966 omtaler ca. 8.000, og med dette års tilvækst kan det skønnes, at der er oprettet et sted mellem 9.000 og 10.000 nye arbejdspladser. Det er en udvikling, vi kan glæde os over, da det her drejer sig om mennesker, der i stedet for arbejdsløshed og afsavn har fået muligheder for at føre en normal tilværelse og i kraft af denne lov har opnået en social ligestilling med den overvejende del af Danmarks befolkning. Når jeg siger overvejende, er det, fordi vi endnu har områder, hvor denne lov kan give andre borgere de samme muligheder og samtidig medvirke til at fastholde arbejdskraften i de hjemlige egne.

Jeg skal på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til velvillig behandling i udvalget og udtrykke håbet om en bred tilslutning til dets vedtagelse.

Vedrørende forslag til lov om garantier for lån til industrivirksomhed: i året 1926 gennemførte man loven om lån